

Neerslag van de doelgroep 13/14-jarigen

Inhoudstafel

1. 13/14: beginnersblokken	4
1.1 Leefwereld	4
1.2 Begeleiden +	5
1.3 Kameranimo	5
1.4 Veiligheid en animatie onderweg	6
2. 13/14: blokken voor gevorderden	8
2.1 Leefwereld en voorbereiden +	8
2.2 Begeleiden ++	8
2.3 Knallen in grote groep	10
2.4 Veiligheid op tocht	11
3. Doelgroepspecifieke keuzeblokken 13/14	12
3.1 Skivakanties	12
3.2 Manuele expressie met 13/14-jarigen	12
3.4 Animatie voor 13/14-jarigen	13
3.5 Zinspelen met 13/14-jarigen	13

Dag Kazouer!

Fijn dat je hebt deelgenomen aan de specialisatiecursus 2010 van Kazou Turnhout.

We hopen dat je je geamuseerd hebt, en dat we je enkele nuttige tips hebben kunnen meegeven. Als je graag nog eens opnieuw zou grasduinen in de inhoud die we hebben aangeboden in de blokken 13/14, zowel de blokken voor beginners en gevorderden als de keuzeblokken, dan kan dat in deze bundel. Per blok hebben we nog even de essentie voor jou op een rijtje gezet. Waar je precies wat kan vinden, kan je zien in de inhoudstafel hierboven.

Veel plezier!

De 13/14-ploeg,

Bert, Gert, Gert, Jan, Lore en Wouter

13/14: beginnersblokken

Leefwereld

Om 13/14-jarigen goed te begeleiden, moet je op de hoogte zijn van hun leefwereld. Dit hangt nauw samen met je begeleidingsstijl: hoe sta jij tegenover 13/14-jarigen? We geven hieronder enkele *do's* en *don'ts* mee.

1 Leefwereld kennen

Zorg ervoor dat je de 13/14'ers zo snel mogelijk bij naam kent. Op een korte periode is dit geen makkelijke opdracht, maar het is ergerlijk als je na vier dagen nog steeds jongeren moet aanspreken met "Hé, jij daar!". Voor hen komt dit over alsof zij jou niets kunnen schelen.

Verder: luisteren, kijken, vragen, interesse tonen om te weten waar de jongeren mee bezig zijn, om te kunnen inspelen op wat bij hen leeft, om hen beter te kunnen begrijpen.

2 Activiteiten die aanslaan

Een groot deel van je begeleidingsstijl ligt in het zorgen voor een boeiend activiteitenprogramma. Laat steeds de ruimte om te experimenteren in de programmaopbouw of het aanbod. Voor de eigenschappen van een boeiend en gevarieerd activiteitenpalet verwijzen we naar de verschillende keuzeblokken. Zonder de nodige bagage aan specifieke 13/14-activiteiten kan je het, bij wijze van spreken, wel vergeten.

3 Eén van hen zijn

Meedoen, meespelen, meebeleven,... en toch ben je meer dan een adolescent tussen de 13/14'ers. Deze jongeren hebben immers ook nog nood aan begeleiding.

4 Kritisch figuur

Af en toe moet je afstand kunnen nemen van de groep waarmee je bezig bent om te zien of alles nog goed draait. Dit betekent dat je op dat moment ook de moeilijke en mindere dingen durft te zien en dat je er ook wat aan doet. Wees gerust kritisch en durf je mening over de houding van de 13/14'ers te zeggen. Dit kan zowel positief als negatief zijn!

5 Voorbeeldfiguur

Hoe je het ook draait of keert, 13/14'ers kijken naar je doen en laten. Ze luisteren naar je standpunten en hechten waarde aan hoe je bent. Wat jij (bewust en onbewust) voorleeft, zal hen (bewust en onbewust) beïnvloeden. Je bent een identificatiefiguur voor hen.

6 Vertrouwensfiguur

Als moni kan je iemand zijn waar de 13/14'ers terecht kunnen met hun grote en kleine vragen. Je kan iemand zijn bij wie ze hun kleine kanten mogen tonen, bij wie ze hun probleempjes en muizenissen mogen vertellen.

7 Confrontatiefiguur

Zijn toestanden en houdingen die voor 13/14'ers vanzelfsprekend zijn, ook voor jou zo vanzelfsprekend? Durf ook eens de andere kant laten zien van honger, milieuverontreiniging, geweld en racisme.

8 Lid van de moniploeg

Je probeert zo goed mogelijk tussen de 13/14'ers te staan en één van hen te zijn, maar tegelijkertijd moet je voortdurend de afspraken tussen de moni's respecteren. Je bent en blijft lid van de begeleidingsploeg en de besluiten van deze ploeg moet je bij de jongeren eensgezind overbrengen.

Begeleiden +

Tips:

- Bekijk de medische fiches. Zijn er deelnemers met autisme, ADHD, psychische stoornissen? Zijn er deelnemers met zichtbare fysieke handicaps die misschien het doelwit van spot kunnen worden?
- Bespreek de zaken met je medemoni en je vakantieleiding zodat ook zij op de hoogte zijn.

Kameranimo

Tips:

Douchemoment:

- Zorg dat **iedereen** zich gedoucht heeft.
- Zorg dat iedereen de nodige **privacy** heeft tijdens het douchen. Hou jongens en meisjes strikt gescheiden.
- Zorg dat er **toezicht** is bij het douchen zodat het geen speeltuin wordt. Neem regelmatig een kijkje bij de douches. Spreek hiervoor eventueel een beurtrol af met andere moni's als er meerdere leefgroepen tegelijk douchen.
- Hou het **tempo** erin zodat iedereen tijd heeft om te douchen.
- Probeer wat te **animeren**, zowel de mensen die onder de douche staan als degene die aan het wachten zijn op hun kamer.
- Spreek af met andere leefgroepen wanneer er gedoucht wordt, zodat je niet met 100 man tegelijk gaat douchen. Anders verlies je kostbare tijd die je voor leuke activiteiten zou kunnen gebruiken!

Ochtendmoment:

- Zorg dat je **klaar** bent als je de gasten wekt! Dat wil zeggen dat jij omgekleed en gewassen bent wanneer je gaat wekken. Vanaf dan moet jij er voor de gasten zijn en het is dus niet de bedoeling dat je zelf dan nog een halfuur in de badkamer staat.
- Wek de gasten op een manier waarop je zelf ook wil gewekt worden én gebruik je originaliteit om verschillend te wekken tijdens een ganse vakantie. Hiervoor kan je een beurtrol afspreken met de monitoren.
- Heb oog voor **hygiëne**: zorg ervoor dat iedere vakantieganger zich voldoende verfrist.
 - o Tanden
 - o Gezicht
 - o Haar
 - o Deo
- Zie erop toe dat iedere vakantieganger propere **kledij** aandoet, zeker ondergoed!
- Kijk toe op orde: bed opmaken, grond leegmaken (indien er overdag op de kamer gepoetst wordt), **orde** in de propere kledij, vuile was samen, géén natte vuile was, af en toe eens keren...
- **Animatie** van de mensen die reeds klaar zijn vs. de trageren achter hun veren zitten, zodat zij ook op tijd klaar zijn.
 - o Animatie kan ook terwijl men zich klaar maakt (een radio in de gang en iedereen kan een dansje placeren als men in de gang passeert, makkelijk te realiseren door iedere moni)
- **Controleren** van eventuele rugzak, kledij die men dient aan te hebben voor bepaalde activiteiten die dag (doet dit gecoördineerd én iedere vakantieganger dien je te controleren!)
- TIP: **werk samen** met verschillende monitoren
 - o Verspreiden: iemand in de gang, in de kamers, in de wasblok, ...
 - o Verspreiden over de verschillende kamers (zeker als leefgroepen samenliggen én bepaalde monitoren meerdere kamers hebben)

- Indien je meerdere kamers hebt, zorg dat je de aandacht over de gasten verdeelt (niet iedere dag dezelfde kamer omdat daar de leukere gasten van jouw leefgroep liggen)
- Checken of je een **bedplasser** hebt (als dit van toepassing is => bed laten dichtleggen tijdens het opmaken, zodat andere gasten dit niet merken). Spreek met die persoon een controlesignaal af waarmee hij/zij 's morgens kan laten zien of alles al dan niet in orde is.
- Aandacht voor andere speciale medische zaken
 - Teken
 - Speciale verzorging (beugel, puistjes, lenzen, ...)

Avondmoment:

- Jaag je gasten niet op (zodat ze zonder 'stress' in bed kunnen kruipen). Hou er wel het tempo in.
- Eerst klaarmaken – dan nog even strip lezen of babbelen als er tijd over is. Probeer bijvoorbeeld het halfuur klaarmaken voor het slapengaan te verdelen in 15 minuten was- en plastijd en 15 minuten babbeltijd. Zo zijn je gasten gemakkelijker uitgebabbeld als het licht echt uit moet.
- Laat ze in bed liggen als ze klaar zijn.
- Zorg dat je op tijd in elke kamer passeert.
- Doe nog een rustige babbel.
- Animeer met iets rustgevends.
- Geef je uitleg aan de hele groep vooraleer je de slaapblokken ingaat.

Veiligheid en animatie onderweg

Tips:

Veiligheid en animatie op tocht

- 1 moni vooraan, 1 moni achteraan de groep deelnemers.
- Laat de gasten aansluiten! Anders zullen er steeds grotere gaten vallen.
- Onderlinge communicatie tussen de begeleidende: moni vooraan moet checken of het tempo niet te hoog ligt, zodat de moni's achter hem/haar niet de hele tijd bezig zijn met de groep bij elkaar te houden.
- Wacht tot groep volledig is bij het oversteken (zodat dat snel kan).
- Draag een fluovestje (als je naast de openbare weg wandelt).
- Loop naast elkaar, maar overdrijf niet: langs de kant van de weg lopen de gasten bij voorkeur per twee, maar op een breed, rustig bospad is dit misschien niet nodig.
Let in de bergen wel op met smalle bergpaadjes: hier is het stoms het best als iedereen achter elkaar loopt.

Veiligheid en animatie op de parking (wachten op de bus bij het vakantievertrek)

- Doe iets! Dit hoeft niets gigantisch te zijn. Maak bijvoorbeeld al van de gelegenheid gebruik om een praatje te slaan met je vakantiegangers.
- Ideaal startmoment voor thema: verkleed jezelf en leef je in in je rol.
- Negeer je gasten niet! Je bent hun moni vanaf het moment dat ze aankomen op de parking.
- Verzamel op een duidelijke, zichtbare plaats, maar zorg dat je niet in de weg staat van aankomende of vertrekkende auto's.
- Verzamel de koffers op een duidelijk afgebakende, veilige plaats.

Veiligheid en animatie op de bus tijdens de heenreis (naar de vakantieplaats)

- Dit is een dood moment dat zeer vaak over het hoofd gezien wordt!
- Zorg ervoor dat je gasten zich gedragen.
- Zorg dat iedereen/alles op en af de bus is bij aankomst.
- Ideaal kennismakingsmoment met je gasten: doe eens een rondje in de bus.

- De lengte en het moment van de busrit zijn ook bepalend voor de animatie. Als je 's nachts rijdt, moet je de vakantiegangers niet helemaal gaan opjutten 's avonds, want dan bestaat de kans dat je ze niet meer stil krijgt. Voor een dagrit moet je veel meer busanimatie voorzien dan voor een nachtrit.

Veiligheid en animatie op de bus tijdens een busrit op kamp zelf (bijvoorbeeld daguitstap)

- Kortere busritten, dus hier mag iets heviger geanimeerd worden. Hou er rekening mee dat de gasten elkaar ook al beter kennen.

Veiligheid en animatie op een tussenstop (plaspauze) met de bus

- Gasten gaan NOOIT alleen naar het toilet. Er gaat minstens 1 moni mee, die duidelijk controleert of er niemand meer op het toilet zit.
- Animeer indien nodig, maar let op de omgeving: 's nachts niet te veel lawaai op snelwegparking!
- Verdeel de moni's efficiënt en maakt op voorhand afspraken: iemand gaat mee naar toilet, iemand blijft buiten staan (bij de vakantiegangers die wel even de benen willen strekken maar niet naar het toilet moeten), iemand blijft in de bus bij de slapers.
- Ga op een veilige plek staan!
- TEL de vakantiegangers voor de bus weer vertrekt!

13/14: blokken voor gevorderden

Leefwereld en voorbereiden +

Waarmee hou ik rekening bij het opstellen van een vakantieschema?

- Activiteiten op de juiste moment (rekening houdend met de groepsdynamische fasen)
- Vergeet het douchen niet in te plannen
- Kennismakingsspelletjes (in het begin) en sjaltjes schrijven (op het einde): voorzie hier tijd voor
- Spelletjes zonder materiaal (of met heel erg basic materiaal) op de eerste en de laatste dag
- Maak gebruik van de verschillende ateliers
- Voorzie voldoende spelletjes in één lange namiddag
- Het zijn 13/14-jarigen en geen 11/12-jarigen. Pas het niveau van je activiteit aan waar nodig.

Hoe maak ik van een 'gewoon' vakantieschema een echt 13/14-vakantieschema?

- o Voorzie goed uitgewerkte **themadagen**, en denk daarbij verder dan de gebruikelijke thema's (bomma, leger of marginaal)
- o Werk ook met **grote spelen** die een namiddag vullen
- o Probeer zelf eens een **volledig nieuwe activiteit** te bedenken. Deze zullen de 13/14'ers zeker nog niet gespeeld hebben!

Begeleiden ++

Groepsdynamica

Ken je de 4 fasen van de groepsdynamica? Herken je ze ook tijdens de vakantie? Hoe ga je de groep beïnvloeden tijdens de verschillende fasen?

- Kennismakingsfase
 - o **Wat?** Elkaar leren kennen.
 - o **Hoe?** Kennismakingsspelen doen
Ken al je deelnemers op dag 1 bij hun voornaam
Let op de kamerverdeling – leg geen enkeling alleen bij een groepje
- Beheersingsfase
 - o **Wat?** Groepsvorming – ieder neemt zijn plaats in de groep in.
 - o **Hoe?** Trek bestaande groepjes uiteen door eigen groepsindelingen
Zorg dat niemand uit de groep valt
Beïnvloed niet wie welke rol in de groep opneemt
- Genegenheidsfase
 - o **Wat?** Aanhankelijkheid en sfeer in de groep.
 - o **Hoe?** Rekening houden dat niet iedereen even snel in deze fase komt.
Niet uit de hand laten lopen: beheersen, anticiperen en meedoen.
- Afscheidsfase
 - o **Wat?** Afscheid nemen van elkaar – de vakantie is bijna gedaan.
 - o **Hoe?** Beleven en doormaken, maar niet overdrijven – geen 'blijwedstrijd'
Ook in deze fase bij de gasten zijn, en niet enkel onder monitoren.

(Her)ken je de voornaamste valkuilen in dit groepsdynamisch proces?

- Te traag naar de genegenheidsfase.
 - o **Tip:** Doe specifieke teambuildingsspelen
Blijf de klikjes uit elkaar trekken door groepsindeling
Ga er zelf volop voor: breng sfeer en vuur in de groep
- Te snel naar de genegenheidsfase.
 - o **Tip:** Laat het initiatief niet aan de groep, maar volg je eigen planning.
Doseer het enthousiasme en wees zelf niet overenthousiast
- Te snel naar de afscheidsfase.
 - o **Tip:** Zelf blijven knallen – de voorlaatste en laatste dag zijn ook volwaardige dagen
Kort en bondig antwoorden op ‘afscheids- en inpakvragen’
- Er vallen mensen uit het groepsproces.
 - o **Tip:** Speel de kwaliteiten van de uitvaller uit, maar overdrijf niet
Specifieke groepsverdeling in functie van de uitvaller
Teambuildingsspelletjes
- Je valt als moni buiten de groep.
 - o **Tip:** Speel je eigen kwaliteiten uit, maar loop niet mee met de groep
Bespreek de situatie met je medemoni of met vakantieleiding
Niet forceren, maar je langzaam inwerken

Praktische organisatie van de leefgroep

Je bereidt je leefgroep vooraf uiteraard goed voor: leefgroepactiviteiten, materiaal, groepsindelingen, ... Maar sta je vooraf of op de vakantie ook wel eens stil bij de praktische organisatie van je leefgroep? We geven je graag enkele tips:

- Bereid zoveel mogelijk thuis voor: ook het uitknippen van kaartjes, ... kan al thuis.
- Geef altijd een duidelijk **tijdstip en locatie** wanneer je met je groep ergens afspreekt
- Zorg dat je **van in het begin** van de activiteit **al je materiaal bij** je hebt.
- Er blijft **ALTIJD een moni bij de deelnemers** terwijl de andere moni materiaal gaat halen, iets gaan wegbrengen, gaat douchen, ...
- Terwijl de eerste moni het spelletje afrondt, kijkt de 2^e al even naar de voorbereiding van het volgende spelletje zodat je het 2^e spel kan **beginnen zonder dat de groep moet wachten**.
- Voorzie tijd om op het einde van je spel **met heel de groep op te ruimen** zodat je dat als moni niet alleen moet doen.

Probleemsituaties

Probleemsituaties komen op elke vakantie wel eens voor. Soms zijn het kleine brandjes die gauw geblust zijn. Af en toe durft het wel eens wat ernstiger zijn. Omdat elke situatie een specifieke aanpak vereist, kunnen we je geen kant-en-klare oplossing geven. Gebruik gewoon je gezond verstand, en hou volgende dingen in je achterhoofd:

- communiceer duidelijk met je deelnemers
 - o luister naar wat je gasten je te vertellen hebben
 - o wees consequent en duidelijk
 - o durf hen te laten wachten om hulp te vragen aan een medemoni
- Communiceer met je medemoni – vertel hem/haar waar je mee bezig bent.
- Durf hulp of ondersteuning vragen aan je medemoni of aan de vakantieleiding

Onthoud steeds: je staat er niet alleen voor. Het vakantieTEAM staat voor je klaar!

Knallen in grote groep

Als ervaren moni wordt er niet alleen van je verwacht dat je jouw leefgroep kan animeren, maar ook dat je de hele kampgroep kan animeren. Iedereen denkt nu vast aan dingen zoals thema en afscheidsavond. Jammer genoeg vergeten velen dat er ook heel wat dode kampmomenten zijn die je kan animeren.

Het gebeurt maar al te vaak dat je met heel de kampgroep even moet wachten voor het thema begint, of het startsein van de welkomstavond gegeven wordt, of ... Elk dood moment is een verloren moment, en een moment waarop de deelnemers zich vervelen. En ook deze dode momenten willen we opvullen.

Enkele spelletjes die je kan doen:

- De meezinger, bv. "Ik heb een rosse bomma..."
- De goocheltruuc
- De goeie mop
- Paardenkoers met de hele groep
- Duifje duifje / What shall we do with den dikke, vette pony
- Mini-ren-je-rot
- Het grote vlaggenstok-kat-en-muis-zakdoekleg-spel
- ...

Kleine kring- en pleinspelen zijn mits een kleine aanpassing ideaal om met een grote groep te spelen. Let er wel op dat je het goed aanpast – meerdere tikkers, meerdere kat en muizen, meerdere zakdoekleggers, spelletjes combineren (zakdoek leggen met vlaggenstok met kat en muis).

Vaak doe je zulke dingen "alain provist", maar je kan jezelf ook wat voorbereiden; dit kan door effectief iets voor te bereiden, maar ook door gewoon vooraf na te denken wat je al eens gezien hebt op kamp van een collega moni en jezelf voor te nemen om dit te doen. Let er wel op dat je enkel dingen doet die jezelf liggen. Als je niet goed bent in toneel spelen, moet je geen goocheltruuc gaan doen.

Je kan ook altijd medemonitoren betrekken in deze, door hen verwacht te betrekken of hen onverwacht de hete aardappel door te geven. Let er wel op dat je dit enkel bij de 'juiste' monitoren doet.

Enkele tips:

- Het gaat meestal om een dood moment. Als je voor je spel nog materiaal moet gaan zoeken, dan is het dood moment voorbij tegen dat je klaar bent. Je moet er dus vanuit gaan dat je of iets doet met een voorwerp dat er staat, of iets doet zonder of met heeeeel weinig materiaal.
- Alles kan, maar ga er niet over.
- Erger geen mensen met je spel.
- Rond je spel af als ziet dat de mensen van bv het thema klaar zijn.
- Grijp kans die je aangereikt krijgt – vb 3 x 3 = 9, ieder zingt zijn eigen lied
- Zien, durven, maar vooral: doen!!!

Veiligheid op tocht

Deze blok is een aanvulling op de blok veiligheid en animatie voor minder ervaren monitoren. Als ervaren moni verwachten we dat je een aantal situaties op tocht opmerkt en ernaar kan handelen. We vragen specifiek aandacht deze dingen:

- Spreek vooraf een signaal af om de moni vanvoor te verwittigen als er achteraan de groep iets gebeurt en de groep even moet stoppen.
- Let er als moni vanvoor aan de groep op dat er geen gaten vallen. Als je merkt dat de gasten achter jou niet meer gezellig met mekaar keuvelen, is het opletten geblazen.
- Ben je verkeerd gelopen? Geef dit eerlijk toe en pak dit op een positieve manier aan om de sfeer en motivatie in de groep op peil te houden.
- Verwittig indien je te laat gaat aankomen op de bestemming. Maak niet de fout van te snel beginnen te wandelen en de groep te overbelasten.
- Bij een gekwetste ontfemt 1 moni zich over de gekwetste, de andere wacht met de groep op een kleine afstand.
- Moet er toch iemand terug naar het vakantiecentrum, dan maak je hierover duidelijke afspraken onder de monitoren. Ben je met 2 moni's, dan gaat heel de groep terug. Ben je met 3 of meer moni's, dan kan je bekijken of het mogelijk is om met 1 moni de gekwetste terug naar het centrum te brengen en met de rest verder te gaan. Je belt en overlegt altijd eerst met de VV!

Doelgroepspecifieke keuzeblokken 13/14

Skivakanties

Aandachtspuntjes in het dagprogramma op skivakantie:

- **Switch** van LG naar skigroep na het halen van het skimateriaal. Je vertrekt na het ontbijt met je LG, maar verzamelt met je skigroep om te vertrekken naar de piste.
- Voorzie ook een beetje animatie 's middags (in skigroep!)
- **Switch** van skigroep naar LG na douchemoment/platte rust. Je keert per skigroep terug van de piste en zorgt ervoor dat iedereen kan douchen en omkleden. Wanneer iedereen stilaan terug is, let je op wanneer je LG klaar is.
- Voor zie een korte activiteit vóór het avondmaal en een langere activiteit na avondmaal.

Welke activiteiten moeten er voorzien worden op skivakantie?

- Een **korte activiteit** (max. 1u) in de late namiddag, na het douchemoment en voor het avondeten. Tijdens het douchen hou je in de gaten wanneer iedereen van je LG gedoucht heeft. Wanneer dat het geval is, kan je activiteit beginnen. Het douchemoment is voor de deelnemers ook een moment om even te rusten. Het vervangt dus eigenlijk de platte rust die 's middags niet kan doorgaan, en je hoeft dan ook niet per se een opvuller te voorzien tijdens het douchen. Let wel op dat je deelnemers geen 2 uur op hun kamer rondhangen tot het avondeten, want dat is te lang. Wees creatief: weerwolven is leuk, maar daarom hoef je het nog niet elke dag te spelen.
- Een **langere avondactiviteit** ($\pm 2u$) voor na het avondeten.

Tips voor activiteiten op skivakantie:

- Gebruik de sneeuw! (bijvoorbeeld: ga zakschuiven, hou een sneeuwballengevecht...) Voorzie natuurlijk wel aangepaste kledij als je naar buiten gaat.
- Hou er rekening mee dat er binnen vaak weinig lokalen zijn (omdat je vaak in echte hotels slaapt). Wees dus creatief met de ruimte die je hebt.
- Ook buiten is er, in het geval van hotels, misschien niet altijd een groot speelterrein voorzien. Pols eens bij de VV om te horen welke terreinen jullie ter beschikking hebben voor je aan de voorbereiding begint.
- Hou rekening met het verschil tussen de kerst/krokusvakantie en de paasvakantie: met Pasen heeft het vaak al gedooid in het dal (waar je meestal verblijft) en kan je dus gemakkelijker buiten spelen bij mooi weer.
- Let erop dat de LG-activiteiten zo goed als altijd 's avonds doorgaan. Dan is het 's winters al pikdonker en koud buiten.

Skivakanties zijn zéér vermoeiend, en dat zal je merken aan de deelnemers. Voorzie dus zeker ook rustige activiteiten.

Manuele expressie met 13/14-jarigen

Het is vaak moeilijk om 13/14-jarigen te motiveren voor een knutselactiviteit, omdat ze op deze leeftijd vaak graag actief bezig zijn. Je kan de twee – actie en knutselen – echter perfect combineren, en dat wilden we dan ook meegeven in dit blok.

Niets mis met wat macramébandjes maken van tijd tot tijd, maar als je echt een uitdagende manuele activiteit wil maken, steek er dan wat **actie** in. De gemakkelijkste manier om dit te doen is door iets te maken dat de 13/14'ers achteraf nog kunnen **gebruiken** voor een opdracht of spel. Enkele voorbeelden:

- Maak een iets waarmee je later ook effectief een spel speelt. Mogelijkheden zijn:

- Olifantenpoten
- Een (baseball)knuppel
- Een voetbal
- Minigolfbaan
- Knikkerbaan
- ...

Het kan de 13/14'ers extra motiveren als ze op voorhand weten dat hun knutselwerkje later nog gebruikt zal worden.

- Incorporeer het knutselen in de activiteit. Bijvoorbeeld:
 - Maak een raceauto die zo ver mogelijk van een helling rolt
 - Maak een zo goed mogelijk dominoparcours
 - ...

Animatie voor 13/14-jarigen

Tips & tricks voor het leiden van een grote activiteit bij op een 13/14-jarigenvakantie:

- Tempo houden
- Stem gebruiken
- Durven belachelijk maken
- Interactief, iedereen betrokken houden
- Zaak van de hele moniploeg: niet enkel de moni's die vooraan staan te animeren, maar ook de moni's die tussen de 13/14'ers zitten!
- Aandacht trekken
- Verkleeden
- Storende elementen direct aanpakken voor de show in elkaar zakt
- Publiek eerst in de sfeer brengen

Zinspelen met 13/14-jarigen

Tips:

- Maak het **aantrekkelijk**, zodat iedereen er iets aan heeft. Zelfs als je niets met de boodschap hebt.
- Probeer iets **origineels**.
- **MAAR**: cliché is niet slecht, dit is veilig om te doen. En een cliché is niet voor niets een cliché, het is iets waarvan de inhoud en de boodschap waardevol geacht werden, maar dat door de jaren heen een beetje stereotiep geworden is.
- Probeer de deelnemers te **verbazen**, zo pak je ze mee in je bedoeling.
- **Duid** je boodschap na je activiteit. Voor 13/14-jarigen is het vaak nog moeilijk om zelf de boodschap te zoeken.